

Mejere, *Opiliones*

Mejerne hører til spindernes gruppe (sammen med bl.a. edderkopper og mider); de har leddet bagkrop, otte meget lange og tynde ben og ingen spindekirtler. Af familien Phalangidae lever over 15 arter i Danmark. Alm. på halvmørke steder nær beboelser, i mursprækker og udhuse.

– Danmarks Dyreverden 1,218-20.

Mejer 1761ff; »når man knuser et sådant dyrs legeme, så vedbliver benene i meget lang tid at gøre krampagtige bevægelser, det samme er tilfældet med afrevne ben omend i mindre grad« (1), disse bevægelser blev sammenlignet med armenes på en mand, der mejer korn eller græs (2) jf. *høstmand* o. 1770 (3), *høstkone* Strynø (4), desuden mente man, at høsttidens »flyvende sommer« (s. 27) blev skabt af den. *Molle(r)mand* Mors 1807ff (5), *væver* og *væverknægt* o. 1880 vist fra tysk (6), *vejer* og *vejermand* Tørslev (4), *skrædderben* SVJylland (7), *skrædder* (skrerre) Øster Løgum (8).

Povl Tørring (9), *Peder langlår*, *Per højrelår*, *Ole vædderlår* (Wolle vejerlor), *Ole højlår*, *Helle højelår* alle Jylland (10), *Mads vejrlår* Odsh. (4); vædder- måske oprindelig jysk dial. hvege, hvejre = stå ubeslutsom, gøre usikre armbevægelser jf. *hjønt-højre* Thy hørende til hjonte = vraltte, vrikke (4), *trip* og *tripkøppe* o. 1770 (11), *hejle*, *hejli* Jylland (12) sml. stankelben s. 82.

Utak Horsenseggen o. 1890, når dyret kravlede på tjenestedrenge troede de, at de fik utak af husbonden (13); *lykke*, *lykkebringer* Ølgod, Rødbyeegnen (14), *lokka* 'lykke, held' og *vandlokka* Bornholm (15), *frier* MFyn, kravlede dyret på en pige, når man i høsten spiste på marken, ville hun snart få en bejler (16), sml. edderkop s. 29 og nedenfor.

Hølme ØMøn (17), *vandkop* Bornholm (18).

Nogle navne anført under edderkop og stankelben kan gælde mejer.

Færøerne: *torvatrøll* 'tørvetrøld' 1800ff (19); Grønland: *niutloog* 'langbenet', *kiudluissok*.

LITTERATUR: (1) 928 4.1,91; (2) 332 76f; 659 13,1223; (3) 26 2,1768-70,115; (4) 388; (5) 769 110; 464 9,5; (6) 659 27,1014,1018; (7) 388 (Hoven s.); (8) 178 1,1978,104; (9) 212c 2,869 (Plovstrup); (10) 794 6,1886,127; 212c 1,743; 2,198, 380,739; 239 18,1924,100 (Mols); 436c 70; (11) 434 4,445; (12) 436 70; 212c 1,579,743 og tb. 206; (13) 224 1,1893,36; 212c 3,986; (14) 160 1922/23; 2615 (1878); 224 1,1893,52,76; (15) 203 208; 160 1906/23:640; (16) 224 1, 52,76; 255 8,1935,13

(Krarup); (17) 388 (Elmelunde); (18) 794 6,127; (19) 500 160.

LEGE OG ORAKLER

Børn tog en mejer i hånden og sagde eller sang: Edderkop med de lange lår, vis mig hvor min kærest' går! – hejli, hejli højelår, vis mig osv. – møller, møller, vis mig hvor min kærest' kommer fra, ellers rykker jeg både lår og ben af dig! (1); hvorefter man ventede, at dyret med et forben ville pege i en retning (Jylland); børn greb om et bagben og sagde: Wolle (Ole), Wolle vædderlår, sig mig hvor min kærest' bor, ellers skal du mist' dit højre lår (Jylland; 2) og hvis et kreatur var blevet borte for hyrdedrenge: Edderkop, edderkop langlår (eller: hejli, hejli humpelår), vis mig hvor mit får går, ellers skal du mist' dit højre lår! – Edder-, edder-, edderkop, sig mig hvor min ko er, ellers mister du dit ene bagben! – Ville dyret ikke lystre, rev drengen bagbenet af og gentog ordren; strakte det et ben ud løb han i den retning det pegede (Jylland; 3); vandlokka, vandlokka, giv mig lidt vand, ellers ta'r jeg dit ene ben! (Bornholm; 4).

LITTERATUR: (1) 769 110 (Mors 1807); 464 6, 1883,256 og 9,1888,5 sml. 436 70 (Vends.); 202c 2,25; (2) 436 70; 168 7,1933,82 (Kalø Vig); 160 1906/23:2044 (Mørke); 464 4,352; 889 29/10 1948; (3) 464 4,352 sml. 212c 1,743; 777b 141; (4) 794 6,1886,127; 160 1906/23:640.

Tre mejere vrimler og fører et skyggegråt flimrende spøgelsesliv i en underverden under et gabende barkstykke. – Mejerne vrimler – hu! – · med lange spøgelsestynde · ben – et mylder af gru! *Otto Gelsted*.

LITTERATUR: 270i 47, 270e 12.

Edderkopper, *Araneae*

En tynd stilk forbinder forkroppen og den (hos hunnen ofte meget større) udelte bagkrop, på hvis underside der findes 4 eller 6 spindekirtler. Talrige arter i den danske fauna, af hjulspindere alene over 30. Alm. og bedst kendt er KORS-EDDERKOPPEN, *Araneus diadematus*, og HUS-EDDERKOPPEN, *Tegenaria domestica*.

– Danmarks Dyreverden 1, 221ff.